
OBSAH

Seznam zkratek	6
Slovo úvodem	7
Z Čech až za konec světa	10
Slovník	46
Tabulky	482
Rejstřík	487

Nelze považovat za náhodu, že v českém prostředí 14. století se začal záhy šířit cestopis Marka Pola – přelomové jeho dílo do češtiny je vůbec prvním překladem tohoto díla – stejně jako překlad fantazie tzv. rýře Mandevilla. Velmi brzo po Kolumbových objevech naši čtenáři poznávali podle popisů krajiny Nového světa. Se zřetelím se setkávali s popisem cizí, které do biblických končin podnětkali utrakvističtí myslitelé podobně jako jejich katoličtí soupeři. S obdivem se u barokních čtenářů setkávala vyprávění misionářů, kteří se vydávali šířit křesťanství do „divokých obydlíjených krajů“. Společnost 18. a 19. století ráda poslouchala (a přeneseně i pročítala) zážitky a poznatky přírodovědců, kteří do vzdálených koutů světa odjížděli za poznáním flory, fauny, životu a zvyků jejich obyvatel, a tím přispívali k odstranění bílých míst na mapě světa.

Od druhé poloviny 19. století čeští čtenáři přitom hlubě sáhli do sbírek *glabromerů*, jakými byli Josef Kořenský, Enrique Sienko Vráz a Alberto výtěš Fré; či vědecký typy Karla Dugana, Jiřího Viktora Daněše a Františka Běhounka. Celá generace zbožně naslouchala cestopisným reportážím Jiřího Hanzelky a Miroslava Zikmunda, jejichž oblibu zvelebila rozhlasová četba na pokračování. Rovněž popularitě se těšili i další moderní cestovatelé, ať již se vydávali na cesty v nákladních tatrovkách či s lanem a cepiněm na vrcholy nejvyšších hor nebo jako osampětí mořeplavci napříč oceány.

Grady řady cestovatelů minulých věků zpracovali před řadou let český geograf Josef Kanský. Právě jeho, dnes už obtížně dostupné dílo nás inspirovalo k vytvoření knihy, která by zachytila přínos českých cestovatelů znalostem o modré planetě v desítkách, které zvolna končí.

Neměli jsme tak velký prostor jako náš předchůdce a od počátku jsme neměli v úmyslu vytvořit encyklopedu se stručnými životopisnými údaji. Dali jsme přednost souboru životopisných medailonů, zachycujících dramatické osudy lidí, vydávajících se do blížších či vzdálenějších koutů zeměkoule. Vedle velmi stručných biografických údajů a charakteristických zářezů osobností jsou
